H. S. Second Year Pre-Final Examination, 2024 History

Total Marks: 80

Time: 3 hours

1. Answer the following questions: তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা।

1X12= 12

- i) Who was Alexander Cunningham? আলেকজেণ্ডাৰ কানিংহাম কোন আছিল ?
- ii) Name the greatest ruler of Satavahana. সাতবাহনসকলৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ট শাসকগৰাকীৰ নাম লিখা।
- iii) Who wrote the book Arthasashtra? অৰ্থশান্ত্ৰ পুথিখনৰ লিখক কোন ?
- iv) Name the book of Alberuni written in Arabic language. আৰবী ভাষাত লিখা আলুবেৰুণীৰ পুথিখনৰ নাম লিখা।
- v) Who was the greatest ruler of Koch Kingdom? কোচ ৰাজ্যৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ট শাসক কোন আছিল ?
- vi) Who was the first British Commissioner of Assam? অসমৰ প্ৰথমগৰাকী বৃটিছ আয়ুক্ত কোন আছিল ?
- vii) Who discovered Hampi? হাম্পী কোনে আবিস্কাৰ কৰিছিল?
- viii) Name the favourite calligraphy of Akbar. আকবৰৰ প্ৰিয় পাণ্ডুলিপি শৈলীৰ নাম লিখা।
- ix) Which revenue system was introduced by East India Company in Deccan and Bombay. বোম্বাই আৰু দাক্ষিণাত্যত বৃটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীয়ে কোনটো ৰাজহ ব্যৱস্হা প্ৰবৰ্তন কৰিছিল ?

x) Name the first British colony in India.

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথমখন বৃটিছ উপনিবেশৰ নাম লিখা।

- xi) When did the All India Muslim League formed? কেতিয়া সৰ্বভাৰতীয় মুছলীম লীগ প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল ?
- xii) Who were the Zotedars? জোটদাৰসকল কোন?
- 2. Answer the following questions in brief:

2x10 = 20

- নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়াঃ
- i) Mention any two characteristics of Harappan script. হৰপ্পাৰ লিপিসমূহৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- ii) What do you mean by Theri? Name the lady who become the first Theri. 'থেৰি' বুলিলে কি বুজা? 'থেৰি' হোৱা প্ৰথম মহিলাগৰাকী কোন আছিল নাম লিখা।
- iii) What were the four divisions of ancient Kamrup? প্রাচীন কামৰপৰ চাৰিটা ভাগ কি কি ?
- iv) When did Mirjumla invade Assam? Which author accompanied him? মীৰজুমলাই কেতিয়া অসম আক্ৰমণ কৰিছিল ? তেওঁৰ লগত অহা লিখক জন কোন?
- v) What do you mean by 'Be-Shariat' and 'Ba-Shariat'? 'বে-চৰিয়ত' আৰু 'বা-চৰিয়ত' বুলিলে তুমি কি বুজা?

- vi) Who were the 'Alvars and Nayanars'? আলবাৰ আৰু নয়নাৰসকল কোন ?
- vii) Name the postal system mentioned by Ibn-Batuta. ইবন-বটুতাই উল্লেখ কৰা ডাক ব্যৱস্হা দুটাৰ নাম লিখা ।
- viii) What were 'White Town; and 'Black Town'? 'শ্বেতনগৰ' আৰু 'কৃষ্ণ নগৰ' কি ?
- ix) Who was the last British Governor General and first British Viceroy of India. ভাৰতবৰ্ষৰ শেষৰ গৰাকী বৃটিছ গৱৰ্ণৰ জেনেৰেল আৰু প্ৰথম গৰাকী বৃটিছ ভাইচৰয় কোন আছিল ?
- x) Name the two important leaders of Khilafat Movement in India. ভাৰতৰ খিলাফট আন্দোলনৰ দুগৰাকী গুৰুত্বপূৰ্ণ নেতাৰ নাম লিখা ।
- 3. Answer the following questions:

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়াঃ

4 x 6= 24

- i) Limitation of Inscriptional evidences. লিপিসমূহৰ সীমাবদ্ধতা
- ii) Why Magadha became the greatest among the sixteen Mahajanapadas? ষোল্লখন মহাজনপদৰ ভিতৰত মগধ সকলোতকৈ শক্তিশালী হোৱা ৰ কাৰণ কি ?
- iii) Discuss about the structure of the stupas. স্থূপসমূহৰ গঠনশৈলী আলোচনা কৰা ।
- iv) Write a note of Permanent Settlement. চিৰস্হায়ী বন্দবস্তৰ এটি টোকা লিখা।
- v) Discuss about the immediate cause of sepoy mutiny. চিপাহী বিদ্ৰোহৰ তাৎক্ষণিক কাৰণটো আলোচনা কৰা ।
- vi) Who introduced Khalsa system in Sikhism? Mention its principles. শিখ ধৰ্মত খালচা কোনে আৰম্ভণি কৰিছিল? ইয়াৰ নীতি নিয়মসমূহ উল্লেখ কৰা ।
- 4. Read the given passage carefully and answer the questions that follow: তলৰ পাঠাংশবোৰ ভালদৰে পঢ়া আৰু প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়াঃ

 $6 \times 3 = 18$

a) How could men and women acquire wealth?

For men, the manusmriti declares, there are seven means of acquiring wealth, inheritance, finding, purchase, conquest, investment, work and acceptance of gifts from good people.

For women, there are six means of acquiring wealth: what was given in front of (marriage) or the bridal procession, or as a token of affection, and what she got from her brother, mother or father. She could also acquire wealth through any subsequent gift and whatever her 'affectionate' husband might give her.

Questions:

- i) What were the means of acquiring wealth for men and women?
- ii) Do you think that means of acquiring wealth differentiated men and women? If so, how? 2 পুৰুষ আৰু মহিলাই কিদৰে সম্পণ্ডি আহৰণ কৰিব পাৰে?

মনুস্মৃতিয়ে পুৰুষসকলৰ উপাৰ্জনৰ ক্ষেত্ৰত মুঠতে যি সাতটা উপায় ঘোষণা কৰিছে, সেইকেইটা হ'লঃ উত্তৰাধিকাৰী সূত্ৰে, বিচাৰি তথা অনুসন্ধান কৰি উলিওৱা, ক্ৰয়, বিজয়, কোনো কামত ধন খটুৱা আৰু সজ্জনৰ পৰা উপহাৰ গ্ৰহণ। নাৰীৰ ক্ষেত্ৰত এনে মুঠ ছয়টা উপায়ৰ অন্যতম হ'লঃ (বিবাহৰ সময়ত) অগ্নিক সাক্ষী কৰি আগবঢ়োৱা সম্পদ, শোভাযাত্ৰা কৰি কইনা অনাৰ সময়ত নাইবা মৰম চেনেহেৰে দিয়া বিভিন্ন উপহাৰ, পিতৃ-মাতৃ আৰু ভাতৃৰ পৰা প্ৰাপ্ত ধন-সোণ আদি, ইয়াৰ উপৰি (বিবাহৰ পাছত) প্ৰাপ্ত উপহাৰ আৰু 'মৰমিয়াল' স্বামীয়ে যি দিয়ে, সকলোবোৰ নাৰীৰ সম্পদ বুলি ধৰা হয়।

প্রশ্নসমূহঃ

i) পুৰুষ আৰু নাৰীয়ে কি কি উপায়েৰে সম্পদ আহৰণ কৰিব পাৰিছিল ?

4

- ii) সম্পদ আহৰণৰ উপায়বোৰে পুৰুষ আৰু মহিলাক পৃথক কৰিছে বুলি তুমি ভাবানে? যদি ভাবা, কেনেকৈ ? 2
- 4. b)

Land Revenue

Cash or Kind

The Ain-i-Akbari on land revenue collection:

Let him (the Amil-guzar), not make it a practice of taking only in cash but also in kind. The latter is affected several ways. First, Kankut in Hindi language 'Kan' signifies grain and 'kut' estimates .... if any doubts arise, the crop should be cut and estimated in three lots, the good, the middling and the inferior, and the hesitation removed. Often too, the land taken by appraisement, gives a sufficient accurate return. Secondly, batai also called bhaoli, the crops are reaped and stacked and divided by agreement in the presence of the parties. But in this case several intelligent inspectors are required; otherwise the evil minded and false are given to deception. Thirdly, Khetbatai, when they divide the fields after they are shown. Fourthly, langbatai, after cutting the grains, they form it in heaps and divide it among themselves, and each takes his share home and turns it to profit.

Questions:

i) Who were the amit -guzars?

1

ii) What was the medium of land revenue collection?

1

iii) What were the methods of collecting land revenue in kind?

4

ভূমিৰ খাজনাঃ টকা নে শষ্যৰ মাধ্যমতঃ

ভূমি ৰাজহ সংগ্ৰহৰ বিষয়ে আইন-ই-আকবৰীঃ আমিল গুজাৰ সকলক অকল টকাৰ মাধ্যমতেই খাজনা সংগ্ৰহ নকৰি লগতে শষ্যৰ মাধ্যমতো খাজনা সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্হাটো চালু ৰাখিবলৈ কোৱা হৈছে। পিছৰ বিধ খাজনা বিভিন্ন উপায়েৰে সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। প্ৰথমতে, কানকৃত, হিন্দীত কানৰ অৰ্থ শষ্য আৰু কৃতৰ অৰ্থ পৰিমাণ নিৰূপণ কৰা ......। এই ক্ষেত্ৰত কিবা সন্দেহৰ অবকাশ থাকিলে শষ্য চপাই তাক তিনিটা ভাগত ভাগত ভাগ কৰা হয় - ভাল, মধ্যম, নিকৃষ্ট। এই বিভাজনৰ দ্বাৰা সন্দেহ দূৰ কৰা হয়। মাজে মাজে আকৌ ভূমিৰ বেছ বা মূল্য নিৰূপন কৰিও সেইটো কৰা হয়, সেই ব্যৱস্হাই সঠিক খাজনা পোৱাত সহায় কৰে। দ্বিতীয়টো হ'ল বাৰ্তাই বা ভাওলী, শষ্য চপোৱাৰ পিছত সেইবোৰ মজুত ৰাখি তাক চুক্তি চৰ্তে অংশীদাৰৰ মাজত তেওঁলোকৰ উপস্হিতিতে ভাগ কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত অৱশ্যে কেবাজনো চতুৰ পৰিদৰ্শকৰ প্ৰয়োজন হয়। অন্যথা অন্য প্ৰবৃত্তিৰ আৰু ভূৱা লোকে প্ৰতাৰণা কৰাৰ অৱকাশ থাকে। তৃতীয়তে, খেত-বাতাই, ইয়াত শষ্যৰ বীজ সিচাঁৰ পিছত শষ্যক্ষেত্ৰ বিভাজন কৰা হয়। চতুৰ্থতে, লাং-বাতাই, ইয়াত শষ্য কটাৰ পিছত দ'ম কৰি থয়। তেনেদৰে ভাগ-বাটোৱাৰা কৰাৰ পিছত প্ৰতিজনে নিজৰ অংশটো লাভ ৰূপে ঘৰলৈ আনে।

- i) আমিল-গুজাৰসকল কোন ?
- ii) ভূমি ৰাজহ কি মাধ্যমত সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল ?
- iii) কি কি পদ্ধতিৰ শষ্যৰে ভূমি ৰাজহ সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল ?

4. c) "The real minorities are the masses of this country"

Welcoming the Objective Resolution introduced by Jawaharlal Nehru, N.G. Ranga said: Sir, there is a lot of talk about minorities. Who are the real minorities? Not the Hindus in the so-called Pakistan provinces, not the Sikhs, not even the Muslims. No, the real minorities are the masses of this country. These people are so depressed and oppressed and supressed till now that they are not able to take advantage of the ordinary civil rights. What is the position? You go to the tribal areas. According to law, their own traditional law, their tribal law, their lands cannot be alienated. Yet our merchants go there and in the so-called free market they are able to snatch their lands. Thus, even the law goes against this snatching away of their lands, still the merchants are able to turn the tribal people into veritable slaves by various kinds of bounds and make them hereditary bound slaves. Let us go to the ordinary villagers. There goes the moneylender with his money and he is able to get the villagers in his pocket. There is a landlord himself, the Zamindar and the malguzar and there are various other people who are able to exploit these poor villagers. There is no elementary education even among these people. These are the real minorities that need protection and assurance of protection. In order to give them the necessary protection, we will need much more than this Resolution.

Questions:

i) Who are, according to N.G. Ranga, the real minorities?

1

1

4

ii) Why are they the real minorities?

3

iii) Why do they need protection?

2

প্ৰকৃত সংখ্যাঘূসকল এইখন দেশৰ জনসাধাৰণঃ

জৱাহৰলাল নেহৰুৱে উথথাপন কৰা উদ্দেশ্যমূলক প্ৰস্তাবটোক আদৰণি জনাই এন.জি. ৰাঙ্গাই কৈছিল-

'ছাৰ, সংখ্যালঘূৰ বিষয়ে বহুতো কথা-বতৰা হ'ল। প্ৰকৃত সংখ্যালঘূ কোন? তথাকথিত পাকিস্তান প্ৰদেশৰ হিন্দুসকল, শিখসকল আনকি মুছলমানসকলো নহয়, প্ৰকৃত সংখ্যালঘূসকল হ'ল দেশখনৰ জনসাধাৰণ। এই মানুহখিনি এতিয়ালৈকে অৱহেলিত আৰু নিষ্পেষিত আৰু অৱদমিত লোক। সেইবাবে সাধাৰণ সামাজিক অধিকাৰৰ সুবিধাখিনিও গ্ৰহণ কৰিবলৈও সমৰ্থ নহয়, অৱস্হাটো কেনেকুৱা? তুমি জনজাতি অঞ্চললৈ যোৱা — আইনমতে, তেওঁলোকৰ নিজ পৰম্পৰাগত নিয়ম-কানুন, তেওঁলোকৰ জনজাতীয় আইন মতে, তেওঁলোকৰ মাটি তেওঁলোকৰ পৰা বিচ্ছিন্ন কৰি নিব নোৱাৰে। তথাপি আমাৰ সদাগৰসকল এই জনজাতি এলেকাসমূহলৈ গৈ মুকলি বজাৰৰ নামত তেওঁলোকৰ মাটি কাঢ়ি লয়। এইদৰে যদিও তেওঁলোকৰ মাটি কাঢ়ি লোৱাটো আইন বিৰোধী, তথাপিও বেপাৰীসকলে জনজাতীয় লোকসকলক বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ চুক্তিপত্ৰৰ যোগেদি বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ দাম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি আছে আৰু এইটো বংশানুক্ৰম চুক্তিবদ্ধ দাসম্বলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিছে। এতিয়া আমি সাধাৰণ গাওঁবাসীৰ ওচৰলৈ যাও - তালৈ টকা ধাৰে দিয়া লোকসকলে জেপত টকা লৈ যায় আৰু গাওঁবাসীসকলক তেওঁলোকৰ জেপৰ ভিতৰত ৰাখিবলৈ সক্ষম হয়। তাত সয়স্কূ মাটিৰ মালিক, জমিদাৰ আৰু মালগুজাৰৰ লগতে বেলেগ বেলেগ প্ৰকাৰৰ লোকসকল আছে, যিসকলে এই দুখীয়া গাওঁবাসীক শোষণ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। তাতে এই মানুহ বিলাকৰ আনকি

প্ৰাথমিক শিক্ষাও নাই । এওঁলোকেই প্ৰকৃত সংখ্যালঘূ যিসকলক সুৰক্ষা আৰু সুৰক্ষাৰ বাবে আশ্বাসৰ দৰকাৰ । তেওঁলোকক আৱশ্যকীয় সুৰক্ষা দিবৰ কাৰণে আমাৰ এই প্ৰস্তাবটোতকৈ বহু বেছি কৰ্মপণ্হাৰ দৰকাৰ। প্রশ্নসমূহঃ i) এন. জি. ৰাংগাৰ মতে প্ৰকৃত সংখ্যালঘূ কোন ? 1 ii) তেওঁলোক কিয় প্রকৃত সংখ্যালঘূ ? 3 iii) তেওঁলোকক কিয় সুৰক্ষাৰ প্ৰয়োজন ? 2 Draw a map of India and identify the following places where the Sepoy mutiny took place in 1857. Jhansi, Lucknow, Ajamgarh, Agra, Kanpur, Gwalior 3+3=6 ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মানচিত্ৰ অংকণ কৰি ১৮৫৭ৰ চিপাহী বিদ্ৰোহ সংঘটিত হোৱা নিম্নোক্ত স্হানসমূহৰ অৱস্হান দেখুওৱা। ঝান্সি, লক্ষ্ণৌ, আজমগড় আগ্ৰা, কাণপুৰ, গোৱালিয়ৰ। Or/নাইবা Write a note on how Hindustani became the national language of India. 6 হিন্দুস্তানী ভাষাটো কেনেকৈ ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ভাষা হিচাপে স্বীকৃত হৈছিল – এটি টোকা লিখা।